

หลักเกณฑ์
การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน
แบบถ่ายเสียง

ราชบัณฑิตยสถาน

ประกาศราชบัณฑิตยสถาน
เรื่อง หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง

โดยที่ได้พิจารณาเห็นว่า ประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง การถอดอักษรไทยเป็นโรมัน ทั้งที่เป็นแบบทั่วไปซึ่งเป็นการถอดอักษรตามวิธีอ่าน และแบบพิสดารซึ่งเป็นการถอดอักษรตามวิธีเขียน เพื่อใช้ในการเขียนนามศัพท์ต่าง ๆ เช่น ชื่อบุคคล ชื่อภูมิศาสตร์ ได้ประกาศใช้มาตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒ นั้น สมควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และบัดนี้ คณะกรรมการปรับปรุงวิธีการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน ได้จัดทำหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเห็นควรยกเลิกประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง การถอดอักษรไทยเป็นโรมัน รวมทั้งคำแถลงการณ์ ลงวันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒ ตามที่ได้ประกาศไว้ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒ โดยให้ใช้หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงที่ได้จัดทำขึ้นใหม่ ดังแนบท้ายประกาศนี้แทน

อนึ่ง เพื่อให้การเขียนชื่อจังหวัด เขต อำเภอ และกิ่งอำเภอ เป็นอักษรโรมัน เป็นไปในแนวทางเดียวกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นใหม่นี้ จึงให้ยกเลิก แถลงการณ์ราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง การเขียนชื่อจังหวัด เขต อำเภอ และกิ่งอำเภอ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งใช้วิธีการถอดอักษรไทยเป็นโรมัน ตามประกาศราชบัณฑิตยสถาน ลงวันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒ ด้วย.

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(ศาสตราจารย์ ดร.ประยูร กาญจนดุล)
นายกราชบัณฑิตยสถาน

หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง

หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันนี้ เป็นการถอดโดยวิธีถ่ายเสียง (Transcription) เพื่อให้อ่านคำภาษาไทยที่เขียนด้วยอักษรโรมันให้ได้เสียงใกล้เคียง โดยไม่คำนึงถึงการสะกดการันต์และวรรณยุกต์ เช่น จันทร์ = chan, พระ = phra, แก้ว = kaeo

๑. ตารางเทียบเสียงพยัญชนะและสระ

พยัญชนะ

พยัญชนะไทย	อักษรโรมัน		ตัวอย่าง
	ตัวต้น	ตัวสะกด	
ก	k	k	กา = **k**a, นก = no**k**
ข ฃ ค ฅ ฆ	kh[๑]	k	ขอ = **kh**o, สุข = su**k**
			โค = **kh**o, ยุค = yu**k**
			ฆ้อง = **kh**ong, เมฆ = me**k**
ง	ng	ng	งาม = **ng**am, สงฆ์ = so**ng**
จ ฉ ช ฌ	ch[๒]	t	จีน = **ch**in, อำนาจ = amna**t**
			ฉิ่ง = **ch**ing
			ชิน = **ch**in, คช = kho**t**
			เฌอ = **ch**oe
ซ ทร (เสียง ซ) ศ ษ ส	s	t	ซา = **s**a, ก๊าซ = ka**t**
			ทราย = **s**ai
			ศาล = **s**an, ทศ = tho**t**
			รักษา = rak**s**a, กฤษณ์ = kri**t**
			สี = **s**i, รส = ro**t**
ญ	y	n	ญาติ = **y**at, ชาญ = cha**n**

พยัญชนะไทย	อักษรโรมัน		ตัวอย่าง
	ตัวต้น	ตัวสะกด	
ฎ ฑ (เสียง ด) ด	d	t	ฎีกา = **d**ika, กฎ = ko**t**
			บัณฑิต = ban**d**it, ษัฑ = sa**t**
			ด้าย = **d**ai, เปิด = pe**t**
ฏ ต	t	t	ปฏิมา = pa**t**ima, ปรากฏ = prako**t**
			ตา = **t**a, จิต = chi**t**
ฐ ฑ ฒ ถ ท ธ	th[๑]	t	ฐาน = **th**an, รัฐ = ra**t**
			มณฑล = mon**th**on
			เฒ่า = **th**ao, วัฒน์ = wa**t**
			ถ่าน = **th**an, นาถ = na**t**
			ทอง = **th**ong, บท = bo**t**
			ธง = **th**ong, อาวุธ = awu**t**
ณ น	n	n	ประณีต = pra**n**it, ปราณ = pra**n**
			น้อย = **n**oi, จน = cho**n**
บ	b	p	ใบ = **b**ai, กาบ = ka**p**
ป	p	p	ไป = **p**ai, บาป = ba**p**
ผ พ ภ	ph[๑]	p	ผา = **ph**a
			พงศ์ = **ph**ong, ลัพธ์ = la**p**
			สำเภา = sam**ph**ao, ลาภ = la**p**
ฝ ฟ	f	p	ฝั่ง = **f**ang
			ฟ้า = **f**a, เสิร์ฟ = soe**p**
ม	m	m	ม้าม = **m**a**m**
ย	y	–	ยาย = **y**ai
ร	r	n	ร้อน = **r**on, พร = pho**n**
ล ฬ	l	n	ลาน = **l**an, ศาล = sa**n**
			กีฬา = ki**l**a, กาฬ = ka**n**
ว	w	–	วาย = **w**ai

พยัญชนะไทย	อักษรโรมัน		ตัวอย่าง
	ตัวต้น	ตัวสะกด	
ห ฮ	h	–	หา = **h**a ฮา = **h**a

หมายเหตุ :

๑. ในทางสัทศาสตร์ ใช้ h เป็นตัวสัญลักษณ์เพื่อแสดงลักษณะเสียงธนิต (เสียงที่มีกลุ่มลมพุ่งตามออกมาในขณะออกเสียง) h ที่ประกอบหลัง k p t จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางสัทศาสตร์ดังนี้

k แทนเสียง ก เพราะเป็นเสียงสิถิล (เสียงที่ไม่มีกลุ่มลมพุ่งตามออกมาในขณะออกเสียง) kh จึงแทนเสียง ข ฃ ค ฅ ฆ เพราะเป็นเสียงธนิต

p แทนเสียง ป ซึ่งเป็นเสียงสิถิล ph จึงแทนเสียง ผ พ ภ เพราะเป็นเสียงธนิต ไม่ใช่แทนเสียง ฟ

t แทนเสียง ฏ ต ซึ่งเป็นเสียงสิถิล th จึงแทนเสียง ฐ ฑ ฒ ถ ท ธ เพราะเป็นเสียงธนิต

๒. ตามหลักสัทศาสตร์ ควรใช้ c แทนเสียง จ ซึ่งเป็นเสียงสิถิล และ ch ใช้แทนเสียง ฉ ช ฌ ซึ่งเป็นเสียงธนิต ดังที่ใช้กันในภาษาบาลี-สันสกฤต เขมร ฮินดี อินโดนีเซียและภาษาอื่น ๆ อีกหลายภาษา แต่ที่มิได้แก้ไขให้เป็นไปตามหลักสัทศาสตร์ เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ไขว้เขวกับการสะกดและออกเสียงตัว c ในภาษาอังกฤษ ซึ่งคนไทยมักใช้แทนเสียง ค หรือ ซ ตัวอย่างเช่น จน/จิต หากเขียนตามหลักสัทศาสตร์เป็น con/cit ก็อาจออกเสียงตัว c เป็นเสียง ค ในคำว่า con และออกเสียง ซ ในคำว่า cit ดังนั้นจึงยังคงให้ใช้ ch แทนเสียง จ ตามที่คุ้นเคย เช่น จุฬา = chula จิตรา = chittra

สระ

สระไทย	อักษรโรมัน	ตัวอย่าง
อะ, –ั (อะ ลดรูป), รร (มีตัวสะกด), อา	a	ปะ = pa, วัน = wan, สรรพ = sap, มา = ma
รร (ไม่มีตัวสะกด)	an	สรรหา = sanha, สวรรค์ = sawan
อำ	am	รำ = ram
อิ, อี	i	มิ = mi, มีด = mit
อึ, อื	ue[๑]	นึก = nuek, หรือ = rue
อุ, อู	u	ลุ = lu, หรู = ru
เอะ, เ–็ (เอะ ลดรูป), เอ	e	เละ = le, เล็ง = leng, เลน = len
แอะ, แอ	ae	และ = lae, แสง = saeng
โอะ, – (โอะ ลดรูป), โอ, เอาะ, ออ	o	โละ = lo, ลม = lom, โล้ = lo, เลาะ = lo, ลอม = lom
เออะ, เ–ิ (เออะ ลดรูป), เออ	oe	เลอะ = loe, เหลิง = loeng, เธอ = thoe
เอียะ, เอีย	ia	เผียะ = phia, เลียน = lian
เอือะ, เอือ	uea[๒]	–*, เลือก = lueak
อัวะ, อัว, -ว- (อัว ลดรูป)	ua	ผัวะ = phua, มัว = mua, รวม = ruam
ใอ, ไอ, อัย, ไอย, อาย	ai	ใย = yai, ไล่ = lai, วัย = wai, ไทย = thai, สาย = sai
เอา, อาว	ao	เมา = mao, น้าว = nao
อุย	ui	ลุย = lui
โอย, ออย	oi	โรย = roi, ลอย = loi
เอย	oei	เลย = loei
เอือย	ueai	เลื้อย = lueai
อวย	uai	มวย = muai
อิว	io[๓]	ลิ่ว = lio

<u>หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง</u>

สระไทย	อักษรโรมัน	ตัวอย่าง
เอ็ว, เอว	eo	เร็ว = **reo**, เลว = l**eo**
แอ็ว, แอว	aeo	แผล็ว = phl**aeo**, แมว = m**aeo**
เอียว	iao	เลี้ยว = l**iao**
ฤ (เสียง รึ), ฤๅ	rue	ฤษี, ฤๅษี = **rue**si
ฤ (เสียง ริ)	ri	ฤทธิ์ = **ri**t
ฤ (เสียง เรอ)	roe	ฤกษ์ = **roe**k
ฦ, ฦๅ	lue	–*, ฦๅสาย = **lue**sai

หมายเหตุ :

๑. ตามหลักเดิม อึ อื อุ อู ใช้ u แทนทั้ง ๔ เสียง แต่เพื่อแยกความแตกต่างระหว่างเสียง อึ อื กับ อุ อู จึงให้ใช้ u แทน อุ อู และใช้ ue แทน อึ อื

๒. ตามหลักเดิม เอือะ เอือ อัวะ อัว ใช้ ua แทนทั้ง ๔ เสียง แต่เพื่อแยกความแตกต่างระหว่างเสียง เอือะ เอือ กับ อัวะ อัว จึงใช้ ua แทน อัวะ อัว และ uea แทน เอือะ เอือ เพราะ เอือะ เอือ เป็นสระประสมซึ่งประกอบด้วยเสียง อึ หรือ อื (ue) กับเสียง อะ หรือ อา (a)

๓. ตามหลักเดิม เสียง อิว ใช้ iu และเอียว ใช้ ieu แต่เนื่องจากหลักเกณฑ์นี้เสียงที่มีเสียง ว ลงท้าย และแทนเสียงด้วยตัว o ซึ่งได้แก่ เอา อาว (ao), เอ็ว เอว (eo), แอ็ว แอว (aeo) ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปในทำนองเดียวกัน อิว ซึ่งเป็นเสียง อิ กับ ว จึงแทนด้วย i + o คือ io ส่วนเสียง เอียว ซึ่งมาจากเสียง เอีย กับ ว จึงแทนด้วย ia + o เป็น iao

* ไม่มีคำที่ประสมด้วยสระเสียงนี้ใช้ในภาษาไทย

๒. ความหมายของคำ

๒.๑ **หน่วยคำ** หมายถึง หน่วยที่เล็กที่สุดและมีความหมาย อาจมีเพียงพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ก็ได้ เช่น นา ที นาที ลอง กอง ลองกอง นาฬิกา นานัปการ เชื่อ ก็ เครื่อง

๒.๒ **คำ** หมายถึง หน่วยคำ ๑ หน่วยคำ หรือมากกว่านั้น เช่น หน้า โต๊ะ ลูกเสือ จานผี มหาราช ประชาชน ราชูปถัมภ์ อภิมหาอำนาจ

๒.๓ **คำประสม** หมายถึง หน่วยคำตั้งแต่ ๒ หน่วยคำขึ้นไป เมื่อรวมกันแล้วมีความหมายใหม่หรือมีความหมายเพิ่มขึ้นจากเดิม เช่น ลูกเสือ (คน) จานผี ลมกรด

๒.๔ **คำสามานยนาม**

๒.๔.๑ **คำนามทั่วไป** เช่น พระ คน เสื้อ สัตว์ แมว นก ต้นไม้ มะม่วง โต๊ะ วิทยุ บันได วัด วัง ถนน จังหวัด แม่น้ำ องค์กร บริษัท

๒.๔.๒ **ชื่อภูมิศาสตร์** คือ คำนามทั่วไปที่บอกลักษณะภูมิประเทศตามธรรมชาติ เช่น ภู เขา ภูเขา ควน ดอย พนม แม่น้ำ ลำคลอง ห้วย หนอง บึง เกาะ ทะเล มหาสมุทร แหลม อ่าว หรือคำนามทั่วไปทางภูมิศาสตร์ที่มนุษย์ทำขึ้น เช่น ท่าเรือ ถนน ซอย สะพาน และหมายรวมถึงเขตการปกครองด้วย เช่น ประเทศ จังหวัด อำเภอ แขวง ตำบล หมู่บ้าน

๒.๕ **คำวิสามานยนาม** หมายถึง คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น

๒.๕.๑ **ชื่อบุคคล** เช่น พระปรมาภิไธย พระนามาภิไธย พระนาม ราชทินนาม นาม นามสกุล

ตัวอย่าง

พระปรมาภิไธย	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**ภูมิพลอดุลยเดช**
พระนามาภิไธย	สมเด็จพระ**เทพรัตนราชสุดาฯ** สยามบรมราชกุมารี
พระนาม	สมเด็จฯ กรมพระยา**ดำรงราชานุภาพ**

ราชทินนาม	เจ้าพระยา**จักรี**
นาม นามสกุล	นาย**สมชาย คนจริง**

๒.๕.๒ **ชื่อสถานที่และองค์กร** เช่น หน่วยงาน วัด วัง โรงเรียน

ตัวอย่าง

องค์กร	มูลนิธิ**คนพิการแห่งประเทศไทย**
หน่วยงาน	กรม**สรรพากร**
วัด	วัด**ดวงแข**
วัง	วัง**ศุโขทัย**
โรงเรียน	โรงเรียน**สตรีวิทยา**

๒.๖ **คำนำหน้านาม** หมายถึง คำที่อยู่หน้าวิสามานยนาม เช่น พระอิสริยศ ฐานันดรศักดิ์ สมณศักดิ์ บรรดาศักดิ์ ยศ คำนำหน้าบุคคลทั่วไป รวมทั้งคำนำหน้าชื่อที่บอกลักษณะ สถานภาพของวิสามานยนามนั้น ๆ เช่น ฯพณฯ... ศาสตราจารย์... นาย... นาง... นางสาว... เด็กชาย... เด็กหญิง... ฯลฯ

ตัวอย่าง

พระอิสริยศ	**พระเจ้าวรวงศ์เธอ** พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์
ฐานันดรศักดิ์	พระเจ้าวรวงศ์เธอ **พระองค์เจ้า**จุลจักรพงษ์
สมณศักดิ์	**สมเด็จ**พระวันรัต
บรรดาศักดิ์	**เจ้าพระยา**ธรรมศักดิ์มนตรี
ยศ	**พลเอก** เปรม ติณสูลานนท์

๒.๗ **คำทับศัพท์** หมายถึง คำภาษาต่างประเทศที่เขียนด้วยตัวอักษรไทย อาจเป็นคำสามานยนาม เช่น คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี ฟุตบอล หรือคำวิสามานยนาม เช่น แปซิฟิก เมดิเตอร์เรเนียน ไอบีเอ็ม ยูเนสโก

๓. การใช้เครื่องหมาย "–" เพื่อแยกพยางค์

ในกรณีที่คำซึ่งมีหลายพยางค์ อักษรตัวสุดท้ายของพยางค์หน้ากับอักษรตัวแรกของพยางค์ที่ตามมา อาจทำให้อ่านยาก หรืออ่านผิดได้ ให้ใช้เครื่องหมาย "–" เพื่อแยกพยางค์ โดยมีหลักดังนี้

๓.๑ เมื่ออักษรตัวสุดท้ายของพยางค์หน้าเป็นสระ และอักษรตัวแรกของพยางค์ที่ตามมาขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ ng (ง) เช่น สง่า = Sa–nga

๓.๒ เมื่ออักษรตัวสุดท้ายของพยางค์หน้าเป็น ng (ง) และอักษรตัวแรกของพยางค์ที่ตามมาขึ้นต้นด้วยสระ เช่น บังอร = Bang–on

๓.๓ เมื่ออักษรตัวแรกของพยางค์ที่ตามมาขึ้นต้นด้วยสระ เช่น สะอาด = sa–at, สำอาง = sam–ang

๔. การแยกคำ

ในการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันให้เขียนแยกเป็นคำ ๆ เช่น

สถาบันไทยคดีศึกษา	=	Sathaban Thai Khadi Sueksa
ห้างแก้วฟ้า	=	Hang Kaeo Fa
ถนนโชคชัย	=	Thanon Chok Chai
ซอยบุญมา	=	Soi Bun Ma

ยกเว้นคำประสมซึ่งถือว่าเป็นคำเดียวกัน และวิสามานยนามที่เป็นชื่อบุคคล ให้เขียนติดกัน เช่น

ลูกเสือ (คน)	=	luksuea
จานผี	=	chanphi
รถไฟ	=	rotfai
หลวงไพเราะเสียงซอ	=	Luang Phairosiangso

นายโชคชัย จิตงาม = Nai Chokchai Chitngam

๕. การใช้อักษรโรมันตัวใหญ่

๕.๑ อักษรตัวแรกของวิสามานยนาม และคำนำหน้านามที่อยู่หน้าคำวิสามานยนามนั้น ๆ ให้ใช้อักษรโรมันตัวใหญ่ เช่น

นายปรีดา อยู่เย็น = **N**ai **P**rida **Y**uyen

เด็กหญิงอุ้มบุญ ทองมี = **D**ekying **U**mbun **T**hongmi

ร้านร่วมเสริมกิจ = **R**an **R**uam **S**oem **K**it

จังหวัดกำแพงเพชร = **C**hangwat **K**amphaeng **P**het

๕.๒ อักษรตัวแรกของคำแรกในแต่ละย่อหน้าให้ใช้อักษรโรมันตัวใหญ่ เช่น

"ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จตามปรารถนาได้สมหมาย ... ตามพุทธภาษิตที่ยกมาข้างต้น"

ถอดเป็นอักษรโรมันได้ดังนี้

"**K**ho hai thuk khon prasop khwam samret tam pratthana dai sommai ... tam phutthaphasit thi yok ma khang ton"

๖. การถอดชื่อภูมิศาสตร์

ให้ถอดคำสามานยนามที่เป็นชื่อภูมิศาสตร์เป็นอักษรโรมันโดยไม่ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษ เช่น

เขาสอยดาว = **Khao** Soi Dao ไม่ใช้ว่า Soi Dao Hill

แม่น้ำป่าสัก = **Maenam** Pa Sak ไม่ใช้ว่า Pa Sak River

ถนนท่าพระ = **Thanon** Tha Phra ไม่ใช้ว่า Tha Phra Road

เกาะสีชัง = **Ko** Si Chang ไม่ใช้ว่า Si Chang Island

๗. การถอดคำทับศัพท์

๗.๑ คำทับศัพท์ที่เป็นวิสามานยนาม ให้เขียนตามภาษาเดิม เช่น

บริษัทเฟิสต์คลาส จำกัด = First Class Co. Ltd.

๗.๒ คำทับศัพท์ที่เป็นส่วนหนึ่งของวิสามานยนามและไม่ประสงค์จะแปลชื่อวิสามานยนามนั้น ให้เขียนคำทับศัพท์นั้นเป็นอักษรโรมันตามการออกเสียงในภาษาไทย เช่น

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

= Sathaban Theknoloyi Kankaset Mae Cho

๘. การถอดเครื่องหมายต่าง ๆ

๘.๑ คำที่มีเครื่องหมายไม้ยมก (ๆ) ให้ถอดซ้ำคำ วลี หรือประโยคอีกครั้งตามหลักการอ่าน เช่น

ทำบ่อย ๆ	=	tham boi boi
ไฟไหม้ ๆ	=	fai mai fai mai

๘.๒ คำที่มีเครื่องหมายไปยาลน้อย (ฯ) ซึ่งย่อความของคำที่รู้จักกันดีแล้ว เช่น กรุงเทพฯ หรือคำที่เป็นแบบแผนซึ่งต้องอ่านเต็ม เช่น โปรดเกล้าฯ ให้ถอดเป็นอักษรโรมันเต็มตามคำอ่าน เช่น

กรุงเทพฯ	=	Krung Thep Maha Nakhon
โปรดเกล้าฯ	=	protklao protkramom
ทูลเกล้าฯ	=	thunklao thunkramom

๘.๓ คำที่มีเครื่องหมายไปยาลน้อย (ฯ) หากมีคำเต็มซึ่งใช้ในข้อความก่อนหน้านั้นแล้ว จะถอดเต็มตามคำอ่านหรือไม่ก็ได้ เช่น

กรมพระราชวังบวรฯ

= Kromphraratchawangbowon Sathanmongkhon

หรือ Kromphraratchawangbowon

๘.๔ คำ ฯพณฯ ให้ถอดตามคำอ่าน คือ พะนะท่าน = Phanathan

๘.๕ เครื่องหมายไปยาลใหญ่ (ฯลฯ) ที่อยู่ท้ายข้อความซึ่งอ่านว่า “ละ”

หรืออ่านว่า "และอื่น ๆ" ให้ถอดเป็นอักษรโรมันตามเสียงอ่านนั้น ๆ เช่น

ในตลาดมีเนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ น้ำตาล น้ำปลา ฯลฯ

= nai talat mi nueasat phak phonlamai namtan nampla **la**

หรือ nai talat mi nueasat phak phonlamai namtan nampla **lae uen uen**

๘.๖ เครื่องหมายไปยาลใหญ่ (ฯลฯ) ที่อยู่กลางประโยคซึ่งอ่านว่า "ละถึง" ให้ถอดเป็นอักษรโรมันตามเสียงอ่าน เช่น

พยัญชนะไทย ๔๔ ตัว มี ก ฯลฯ ฮ

= phayanchana thai si sip si tua mi ko **la thueng** ho

๙. การถอดคำย่อ

๙.๑ คำย่อที่มาจากคำเต็มที่รู้จักกันดีและเป็นคำที่ไม่ยาวนัก ให้อ่านเต็มตามหลักการอ่าน และให้ถอดเป็นอักษรโรมันเต็มตามคำอ่าน เช่น

จ.	ซึ่งย่อมาจากคำ		จังหวัด	=	changwat
อ.	"	"	อำเภอ	=	amphoe
ชม.	"	"	ชั่วโมง	=	chuamong
น.	"	"	นาฬิกา	=	nalika
พ.ศ.	"	"	พุทธศักราช	=	phutthasakkarat
รร.	"	"	โรงเรียน	=	rongrian

๙.๒ คำย่อที่มาจากคำประสมหลายคำและค่อนข้างยาว หรือยาวมาก จะถอดตามคำอ่านของตัวย่อ หรือถอดเต็มก็ได้ เช่น

อ.ตร.	ย่อจาก	อธิบดีกรมตำรวจ	=	otoro หรือ athipbodi krom tamruat
ผอ.	"	ผู้อำนวยการ	=	pho-o หรือ phu-amnuaikan

สปช. ย่อจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ = sopocho หรือ Samnakngan Khanakammakan Kanprathomsueksa Haeng Chat

๑๐. การถอดตัวเลข

ให้ถอดตามหลักการอ่านอักขรวิธีไทย โดยเขียนอักษรโรมันเต็มตามเสียงที่อ่านในภาษาไทย เช่น

๔.๕๐ บาท	อ่านว่า	สี่บาทห้าสิบสตางค์
		= si bat ha sip satang
๐๕.๐๐ น.	,,	ห้านาฬิกา
		= ha nalika
๓.๑.๑	,,	สามจุดหนึ่งจุดหนึ่ง
		= sam chut nueng chut nueng
๑:๒	,,	หนึ่งต่อสอง
		= nueng to song
๑ + ๑ = ๒	,,	หนึ่งบวกหนึ่งเท่ากับสอง
		= nueng buak nueng thaokap song
๑๐๐๐	,,	หนึ่งพัน
		= nueng phan